

PROCEEDINGS OF THE
IV INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND THEORETICAL CONFERENCE

MODERN TOOLS AND
METHODS OF SCIENTIFIC
INVESTIGATIONS

25.10.2024

ANTWERP
KINGDOM OF BELGIUM

with the proceedings of the

IV International Scientific and Theoretical Conference

**Modern tools and methods
of scientific investigations**

25.10.2024

Antwerp, Kingdom of Belgium

Antwerp, 2024

UDC 082:001
M 78

 <https://doi.org/10.36074/scientia-25.10.2024>

Chairman of the Organizing Committee: Goldenblat M.

Responsible for the layout: Bilous T.

Responsible designer: Bondarenko I.

M 78 **Modern tools and methods of scientific investigations:** collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the IV International Scientific and Theoretical Conference, October 25, 2024. Antwerp, Kingdom of Belgium: International Center of Scientific Research.

ISBN 979-8-88955-777-7 (series) Bowker

DOI 10.36074/scientia-25.10.2024

Papers of participants of the IV International Multidisciplinary Scientific and Theoretical Conference «Modern tools and methods of scientific investigations», held on October 25, 2024 in Antwerp are presented in the collection of scientific papers.

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences and registered for holding on the territory of Ukraine in UKRISTEI (Certificate № 399 dated June 12th, 2024).

Conference proceedings are publicly available under terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0) at the www.previous.scientia.report.

UDC 082:001

© Participants of the conference, 2024

© Collection of scientific papers «SCIENTIA», 2024

ISBN 979-8-88955-777-7

© NGO International Center of Scientific Research, 2024

SECTION 4. SOCIAL WORK AND SOCIAL WELFARE

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ Пірняк О.С., Павлюк Т.І.	46
СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА ОТГ СІМЕЙ ВПО З ДІТЬМИ Бабич Л.В.	53

SECTION 5. INTERNATIONAL RELATIONS

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ТУРИЗМ В УКРАЇНІ: ДОСЛІДЖЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО ТА МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ Левкович Р.А.	56
---	----

SECTION 6. LAW AND INTERNATIONAL LAW

THE TRIAD OF BUSINESS SUCCESS: INNOVATION, INTELLECTUAL CAPITAL, AND INTELLECTUAL PROPERTY Koval O.M., Klymenko M.S.	59
ГАРМОНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА З ЄВРОПЕЙСЬКИМИ СТАНДАРТАМИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ Проценко А.Р., Швидка Д.Д., Севастьяненко О.В.	62
ЄВРОПЕЙСЬКІ ІНСТРУМЕНТИ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ: ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ Костюченко Я.М.	71
ЗВАЖУВАННЯ ІНТЕРЕСІВ БАТЬКІВ ТА ДИТИНИ В ПРАКТИЦІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ Пархоменко П.І.	74
ІСНУЮЧІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ НОРМИ, ЯКОЮ ВСТАНОВЛЕНА ЗАБОРОНА ЩОДО НЕЗАКОННОГО ВИКОРИСТАННЯ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ Резнік М.О.	77
НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАКТИКИ ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ СУДІВ ТА ІНШИХ ОРГАНІВ (ПОСАДОВИХ ОСІБ) В УКРАЇНІ: МЕТОДИ ТА ПІДХОДИ Фурса С.Я., Фурса Є.І.	83

SECTION 4.

SOCIAL WORK AND SOCIAL WELFARE

Піряк Ольга Сергіївна

здобувач вищої освіти економічного факультету
*Вінницький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету, Україна*

Павлюк Тетяна Іванівна

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки та міжнародних відносин
*Вінницький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ

Зміни, що відбуваються у сучасному світі, призводять до необхідності забезпечити комплексний підхід до створення умов, які б сприяли реалізації особами з інвалідністю їх прав на рівні з іншими громадянами держави. Для створення таких умов Україною було ратифіковано Конвенцію про права людей з інвалідністю. Саме ця Конвенція акцентує увагу на тих кроках, які необхідно зробити державам для забезпечення прав людей з інвалідністю та їх реалізації в сучасному суспільстві. У Конвенції концентрується увага на тому, що інвалідність є взаємодією особи та її оточення.

З офіційних даних відомо, що понад 650 мільйонів людей у світі мають інвалідність. Якщо до цієї кількості додати членів родини, які здійснюють догляд за особами з інвалідністю, то така кількість просто вразить. Вийде понад два мільярди людей, «які живуть із інвалідністю». Складність ситуації полягає в тому, що щорічно кількість людей з вродженою чи набутою інвалідністю зростає.

На жаль, з боку держави відсутній чіткий механізм соціального захисту осіб з інвалідністю, що спричиняє їх асоціалізацію в суспільстві. Хоча такі стереотипи вже давно мають відійти в минуле, адже такі люди в багатьох ситуаціях показують себе здібнішими та працьовитішими за осіб без інвалідності.

Інвалідність є результатом низки бар'єрів, які будуються суспільством щодо людей з інвалідністю, таких як стигма та дискримінація: недостатні умови для користування такими людьми послуг з охорони здоров'я, проблеми

в доступності транспорту, приміщень тощо. Ратифікація Україною Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю зобов'язала державу створити належні умови для нормального існування людей з інвалідністю, їх професійної, громадської, культурно – спортивної та навчальної діяльності [1].

Для реалізації людьми з інвалідністю своїх прав та здібностей, для них мають бути доступними можливості працевлаштуватися. Тоді вони зможуть самі забезпечувати своє нормальне існування. Таким чином, інвалідність – є соціальним явищем, а не захворюванням чи вироком, що вимагає особливих умов.

Відповідно до Інструкції про встановлення груп інвалідностей за 14.11.2011 р. розрізняють такі види інвалідності та її групи (табл.1).

Таблиця 1

Види інвалідності та її групи

№з/п	Критерій видів інвалідності	Види інвалідності
1.	За видами порушень функцій організму:	<ul style="list-style-type: none"> - порушення психічних функцій, до яких відносять сприйняття, увагу, пам'ять, мислення, мову, емоції, волю; - порушення сенсорних функцій, зокрема зір, слух, нюх, дотик, больові, температурні та інші види чутливості; - порушення статодинамічних функцій, наприклад, голова, тулуб, кінцівки, рухливі функції, статика, координація руху; - порушення функцій кровообігу, дихання, травлення, виділення, обміну речовин та енергії, внутрішньої секреції, імунітету та ін.; - мовні порушення, що не спричинені психічними розладами, наприклад, голосоутворення, порушення усної (ринолалія, дизартрія, заїкання, алалія, афазія) та письмової (дисграфія, дислексія), вербальної та невербальної мови; - порушення, що викликають спотворення організму (деформація обличчя, голови, тулуба, кінцівок, аномальні дефекти травного, сечовидільного, дихального трактів, порушення розмірів тулуба тощо).
2.	За характером виникнення:	<ul style="list-style-type: none"> - вроджена – підставою виникнення такої інвалідності є патогенні впливи, що виникли під час пренатального періоду, та травми при народженні; - набута – виникає в результаті хвороб чи травм в різні вікові періоди та супроводжується посттравматичним синдромом.

дані сформовано з [2]

Залежно від того, на скільки серйозні порушення та на скільки вони впливають на життєдіяльність людини, існує три групи інвалідності (табл. 2).

Таблиця 2

Характеристика груп інвалідності

№	Група	Ознаки осіб, яким надається така група
1.	Перша	- Надається особам, які повністю втратили працездатність, не здатні самообслуговуватися, мають суттєві порушення в орієнтації у просторі, пересування та комунікації.
2.	Друга	- Здатність до самообслуговування тільки при використанні допоміжних приладів чи незначної сторонньої допомоги; - Є можливість пересуватися за допомогою допоміжних приладів чи сторонньої допомоги; - Відсутність можливості здійснювати трудову діяльність чи здатність працювати лише у спеціально пристосованому середовищі; - Неможливість отримувати освіту у звичайних закладах освіти, однак присутня можливість засвоєння інформації за допомогою спеціальних програм у спеціалізованих центрах; - Наявність навичок орієнтації у просторі; - Вміння спілкуватися, хоча і за допомогою спеціальних засобів; - Збереження самоконтролю та саморегуляції поведінки.
3.	Третя	- Встановлюється, якщо наявні значні втрати працездатності як результат порушення роботи функціональних систем організму, зумовлених хронічними захворюваннями, та при серйозних анатомічних дефектах.

дані взято з [3].

Соціально-психологічна дезадаптація осіб з інвалідністю є результатом взаємодії внутрішніх психофізичних особливостей та зовнішніх соціальних факторів. Фізичні обмеження створюють певні труднощі, однак саме відсутність доступності, дискримінація та інші бар'єри в суспільстві перешкоджають повноцінній реалізації потенціалу таких осіб (табл. 3).

Таблиця 3

Чинники, що заважають нормальній життєдіяльності осіб з інвалідністю

Назва чинника	Визначення
Архітектурні бар'єри	Це перешкоди архітектурного та ландшафтного характеру, що ускладнюють пересування осіб з різними нозологіями інвалідності.
Інформаційні бар'єри	Це відсутність доступу до необхідної інформації та альтернативних джерел (дублювання написів у громадських місцях, поширення літератури шрифтом Брайля, сурдопереклад.
Соціально-економічні бар'єри	Це відсутність належної соціальної та матеріальної допомоги, малозабезпеченість.

взято з [3]

Отримання будь – якої травми, що спричиняє порушення нормального стану здоров'я є причиною негативних внутрішніх змін особистості та провокують зміну поведінки, емоційного стану психіки.

Важкі політичні ситуації, які тривають в Україні з 2014 року зумовили збільшення кількості осіб з інвалідністю. Причому більшість осіб отримали певну групу інвалідності в результаті бойових дій. Згідно з останніми даними Держстату, кількість українців з інвалідністю перевищує 2,7 мільйона осіб. При цьому найбільша частка припадає на осіб з інвалідністю III групи, а найменша – на I групу. Це свідчить про значну кількість громадян, які потребують особливої соціальної підтримки та адаптації.

Протягом періоду до 01.01.2023 року ця кількість збільшилася на 100 тисяч осіб. Це переважно військовослужбовці, що отримали поранення чи каліцтво в результаті виконання бойових завдань, а також внутрішньо переміщені особи з окупованих територій. Згідно з чинним законодавством розмір допомоги особам з інвалідністю призначається у відповідності до прожиткового мінімуму, який встановлюється на момент призначення такої допомоги (табл. 4).

Таблиця 4

**Розмір державної соціальної допомоги для осіб з інвалідністю
(Станом на 01.01.2023).**

№ з/п	Перелік груп інвалідності	% від прожиткового мінімуму	Сумма
1	Для осіб з інвалідністю з дитинства I групи	100% від прожиткового мінімуму, що визначається для осіб, які втратили працездатність	2093,00 грн.
2.	Для осіб, що мають II групу інвалідності з дитинства	80% від відповідного прожиткового мінімуму	1674,40 грн.
3.	особи з дитинства III групи	60% від відповідного прожиткового мінімуму	1255,80 грн.
4.	На дітей з інвалідністю віком до 18 років	70% від прожиткового мінімуму, що встановлюється для осіб, які втратили працездатність	1465,10 грн.

Таблиця 5

**Аналіз прожиткового мінімуму та соціальних виплат за 2019 по 2023 рік
(за даними Держстату)**

Період	Загальний показник	Діти до 6 років	Діти від 6 до 18 років	Працездатні особи	Особи, що втратили працездатність
з 01.01.2023 по 31.12.2023	2589	2272	2833	2684	2093
з 01.07.2022 по 30.11.2022	2508	2201	2744	2600	2027

Продовження табл. 5

Період	Загальний показник	Діти до 6 років	Діти від 6 до 18 років	Працездатні особи	Особи, що втратили працездатність
з 01.12.2021 по 31.12.2021	2393	2100	2618	2481	1934
з 01.12.2020 по 31.12.2020	2189	1921	2395	2270	1769
з 01.12.2019 по 31.12.2019	2027	1779	2218	2102	1638
з 01.12.2018 по 31.12.2018	1853	1626	2027	1921	1497

Аналізуючи Вінницьку територіальну громаду, можемо розглянути наступне (табл. 6).

Таблиця 6

Кількість осіб з інвалідністю станом на 01 січня 2021- 01 січня 2023 р.

Назва допомог:	Кількість таких осіб			Відхилення	
	2021	2022	2023	2023/2021	2023/2021%
Допомога по догляду за особою з інвалідністю I- II гр. внаслідок психозладу	414	436	452	38	109,1
Компенсація по догляду за інвалідами I гр. та пристарілими	223	149	95	- 128	42,6
Державна соц. допомога особам, які не мають права на пенсію та особам з інвалідністю	1560	1 763	2 018	458	0.01
Державна соц. допомога особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю	4619	4 772	4 998	379	108,2

взято з [4]

Згідно з даними, спостерігається загальна тенденція до зростання кількості осіб, які отримують різні види соціальної допомоги, пов'язаної з інвалідністю, у Вінницькій територіальній громаді за період з 2021 по 2023 рік. Це свідчить про збільшення потреби в соціальному захисті цієї категорії населення. А фінансування може розглянути в наступній таблиці (табл. 7).

**Фінансування осіб з інвалідністю станом
на 01 січня 2021 - 01 січня 2023 р.**

Назва допомоги:	Виплачена сума (грн.)			Відхилення	
	2021	2022	2023	2023/2021 млн. грн.	2023/ 2021%
Допомога по догляду за особою з інвалідністю I-II гр. внаслідок психозладу	11 202 660,63	12 169 736,29	13 535 391,14	2332730,51	120,8
Компенсація по догляду за особами з інвалідністю I гр. та пристарілими	115 651,50	93 387,85	62 239,89	- 53411,61	53,8
Державна соц. допомога особам, які не мають права на пенсію та особам з інвалідністю	34 453 782,50	43 474 128,70	50 796 782,84	16343000,3	147,4
Державна соц. допомога особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю	137 086 705,66	165 366 034,15	180 648 437,51	43561731,8	131,7

дані взято з [4]

Згідно з наданими даними, спостерігається стійка тенденція до зростання фінансування різних видів соціальної допомоги для осіб з інвалідністю у Вінницькій територіальній громаді за період з 2021 по 2023 рік. Це свідчить про збільшення уваги до потреб цієї категорії населення та зростання обсягів фінансової підтримки.

Допомога по догляду за особою з інвалідністю I-II гр. внаслідок психозладу: Спостерігається найбільш значне зростання фінансування серед усіх видів допомоги. Майже у 2.5 млн.грн. Це може свідчити про збільшення кількості осіб, які потребують такого догляду, або про підвищення розмірів виплат.

Компенсація по догляду за особами з інвалідністю I гр. та пристарілими: Незважаючи на загальну тенденцію до зростання, для цього виду допомоги характерне зменшення фінансування. пов'язано зі зменшенням кількості отримувачів.

Державна соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію та особам з інвалідністю: Спостерігається значне зростання фінансування, що

свідчить про збільшення кількості осіб, які отримують таку допомогу, або про підвищення її розмірів.

Державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю: Фінансування цього виду допомоги також демонструє значне зростання, що свідчить про пріоритетність підтримки дітей та молоді з інвалідністю.

Проаналізовані дані свідчать про позитивну динаміку у фінансуванні соціальної допомоги для осіб з інвалідністю у Вінницькій територіальній громаді. Збільшення обсягів фінансування свідчить про зростання уваги до потреб цієї категорії населення та про активні дії з боку держави та громади щодо їхньої підтримки.

Отже, в сучасному суспільстві існують достатньо негативні думки та відношення до людей з інвалідністю. Дуже часто до такої категорії людей відносяться з острахом та побоюванням. Як правило, таких осіб обмежують в можливості працювати навіть на простих роботах та забезпечувати своє нормальне функціонування. Це пояснюється набутими стереотипами, що люди з інвалідністю пасивні, слабкі, неприємні та недружні. Тому вони не можуть бути конкурентними на ринку праці. Враховуючи те, що соціальний захист людей з інвалідністю передбачає не лише надання державної соціальної допомоги, а й проведення профілактичних та навчальних заходів, підтримка родин, в яких проживають ці люди, надання соціальних послуг із лікування та реабілітації людей з обмеженими функціональними можливостями, а також спеціальні заклади, де ці особи можуть проживати при відсутності членів родини, які б змогли доглядати за ними, в майбутньому така робота займе достатньо багато часу та зусиль для формування відповідних засад та повноцінного соціального захисту.

Список використаних джерел:

1. Про права людей з інвалідністю: Конвенція ООН від 03. 05. 2008 р. № 1767 – VI. Офіційний вісник України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text (дата звернення 06.10.2024)
2. Інструкція про встановлення груп інвалідності: Наказ Міністерства Охорони Здоров'я України від 02.12.2011 р. № 561. Офіційний вісник України. 2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0516-04> (дата звернення 06.10.2024)
3. Байда Л. Ю. Інвалідність та суспільство: навч. посібник. О. Красюкова. Київ: Київський університет, 2011. 217 с.
4. Департамент Соціальної політики. URL : Вінницька міська рада (vmr.gov.ua) (дата звернення 06.10.2024)